

I N F O R M A C E

o financování protikorupčních aktivit z dotačních programů Ministerstva vnitra
za období let 2009 až 2013

Předmětný materiál představuje souhrnné vyhodnocení podporovaných aktivit z dotačního programu Prevence korupčního jednání (dále jen „PKJ“) od roku 2009, kdy nad ním převzal gesci odbor bezpečnostní politiky, dále pak přehled podpořených výzkumů z Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010-2015 (dále jen „program bezpečnostního výzkumu“) a informaci o protikorupčním vzdělávání v rámci Institutu pro veřejnou správu Praha (dále jen „IVS“) a jeho pokračování po plánovaném zrušení IVS. Materiál podává také souhrnnou zprávu o možnostech financování protikorupčních projektů orgánů státní správy z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost.

I. Zadání úkolu 1.10. Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014

„Informace o financování protikorupčních aktivit z dotačních programů Ministerstva vnitra“ vzniká na základě zadání úkolu 1.10. materiálu „Od korupce k integritě – strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014“ (dále jen „Strategie“), jíž vláda přijala usnesením č. 39 ze dne 16. ledna 2013. Zadání úkolu je k nahlédnutí v následující tabulce:

Předložit vládě návrh na vytvoření finančního programu pro prevenci a potlačování korupce zahrnující zejména tyto oblasti:

- posílení dotačního programu pro nestátní neziskové organizace,
- vyčlenění prostředků na sociologické a další výzkumy korupčního prostředí,
- vyčlenění prostředků na vzdělávání zaměstnanců veřejné správy v protikorupční problematice,
- program účelových neinvestičních dotací pro veřejné instituce na podporu jejich protikorupční politiky.

Premisou této informace je premisa uvedená v odůvodnění úkolu 1.10. Strategie, jež jako hlavní problém stávajícího způsobu financování aktivit nevládních neziskových organizací uvádí časté zaměření těchto subjektů na „...individuální dílčí témata korupce (např. korupce na komunální úrovni, veřejné zakázky, IT zakázky apod.)...“, přičemž dle tohoto materiálu schází „...případná kooperace se státními orgány v podobě zpracování odborných analýz, připomínkování legislativních návrhů či příprava vlastních legislativních návrhů, pořádání veřejných seminářů a odborných diskusí a další formy poradenské činnosti...“ a dostatečné zapojení příslušných akademických pracovišť do těchto aktivit. Závěrem odůvodnění úkolu 1.10. Strategie je pak konstatováno, že stávající celková částka, jíž program Prevence korupčního jednání disponuje (3,5 mil. Kč v roce 2013), je z hlediska celospolečenského významu boje s korupcí nedostatečná, zvláště pak v porovnání s celkovým objemem dotací ze státního rozpočtu na projekty nestátních neziskových organizací, který v roce 2011 činil 6 mld. Kč.

II. Dotační program Prevence korupčního jednání v letech 2009-2012

Dotační program Prevence korupčního jednání je výběrovým dotačním programem ve smyslu usnesení vlády o hlavních oblastech státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím ve vybraných letech¹. Řídí se Zásadami vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy² a Zásadami poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky pro nestátní neziskové organizace v rámci programu Prevence korupčního jednání v náležitých letech ustavených pokynem ředitele odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra.

Dotační program Prevence korupčního jednání podporoval projekty, jež se zabývaly protikorupčním právním poradenstvím, vzdělávací aktivy v oblasti boje proti korupci, projekty beroucí si za cíl lepší informovanost veřejnosti o možnostech boje proti korupci, projekty týkající se boje s korupcí na regionální úrovni, projekty související s networkingem a strategickou litigací a dále pak projekty, které se apriorně zabývaly formulací možností systémových změn pro zlepšení podmínek boje proti korupci. Přičemž v roce 2013 přistoupil odbor bezpečnostní politiky k vymezení i prioritně podporovaných projektů na projekty, jež se týkají poskytování bezplatného právního poradenství a projekty související se zvyšováním motivace občanů, zejména zaměstnanců veřejné správy, k intenzivnější spolupráci s Policií ČR při potírání tohoto druhu závažné kriminality³. K tomuto kroku odbor bezpečnostní politiky přistoupil v návaznosti na zrušení provozu protikorupční linky 199 v souvislosti s alokací části prostředků dříve věnovaných na provoz linky 199 na další projekty podporované z dotčeného dotačního programu (viz níže).

A) Dotační program Prevence korupčního jednání v roce 2009

V roce 2009 podalo žádost o dotaci celkem pět nevládních neziskových organizací, přičemž podporu pro své projekty získaly tři z nich. Poměr výše udělené dotace se vůči požadované částce pohyboval od 68% do 92%. Celkem byly rozděleny dotace v úhrnné výši 1.746.660,- Kč. Podporované aktivity byly informování veřejnosti, boj s korupcí na regionální úrovni, protikorupční právní poradenství, strategická litigace, networking, vzdělávací aktivity a formulace systémových doporučení. Nad rámec výše uvedených finančních prostředků byl v roce 2009 podporován Ministerstvem vnitra provoz protikorupční linky 199 (dotační program Boj proti korupci – provozování protikorupční linky 199) a to v úhrnné výši 2.453.340,- Kč.

Příjemce	Název projektu	Podporovaná oblast	Požadovaná částka	Výše dotace
Čmelák – společnost přátel přírody, o.s.	V srdci regionální korupce	Boj s korupcí na regionální úrovni, informování veřejnosti	499.000,-	338.121,- 68%
Ekologický právní servis, o.s.	Dostupná právní pomoc jako nástroj prevence korupce	Protikorupční právní poradenství	386.156,-	0

¹Usnesení vlády č. 410 ze dne 13. června 2012, usnesení vlády č. 450 ze dne 15. června 2011, usnesení vlády č. 463 ze dne 14. června 2010, usnesení vlády č. 885 ze dne 13. července 2009, usnesení vlády č. 692 ze dne 9. června 2009.

²Usnesení vlády č. 92 ze dne 1. února 2010.

³Výzva k zaslání žádosti o poskytnutí dotace na program Prevence korupčního jednání v roce 2013, dostupné online: <http://www.mvcr.cz/clanek/prevence-korupcniho-jednani-v-roce-2013.aspx>.

Můj Lanškroun, o.s.	Transparentni.cz – podpora rozvoje	Boj s korupcí na regionální úrovni, informování veřejnosti	119.026,-	0
Oživení, o.s.	Občan v právním státě III.	Protikorupční právní poradenství, strategická litigace, networking, vzdělávání	595.222,-	547.611,- 92%
Transparency International – Česká republika, o.p.s.	Provozování právní poradny v roce 2009	Protikorupční právní poradenství, návrhy na systémové změny	1.076.160,-	860.928,- 80%
Celkem			2.675.564,-	1.746.660,- 65%

Tabulka č. 1: Příjemci dotací z programu Prevence korupčního jednání v roce 2009

B) Dotační program Prevence korupčního jednání v roce 2010

V roce 2010 podalo žádost o dotaci pět nevládních neziskových organizací, přičemž podporu pro své projekty získaly čtyři z nich. Poměr výše udělené dotace se vůči požadované částce pohyboval od 46% do 78%. Celkem byly rozděleny dotace v úhrnné výši 1.600.000,- Kč. Podporované aktivity byly informování veřejnosti, boj s korupcí na regionální úrovni, protikorupční právní poradenství, vzdělávací aktivity a formulace systémových doporučení. Nad rámec výše uvedených finančních prostředků byl v roce 2010 podporován Ministerstvem vnitra provoz protikorupční linky 199 (dotační program Boj proti korupci – provozování protikorupční linky 199) a to v úhrnné výši 2.600.000,- Kč. Nižší úhrnná částka na projekty v rámci programu Prevence korupčního jednání byla kompenzována navýšením dotace na provoz protikorupční linky, celkově vynaložené prostředky odpovídaly prostředkům vynaloženým v roce 2009.

Příjemce	Název projektu	Podporovaná oblast	Požadovaná částka	Výše dotace
Čmelák – společnost přátel přírody, o.s.	Společně a efektivně proti korupci	Boj s korupcí na regionální úrovni, informování veřejnosti	533.266,- Kč	250.000,- Kč 46%
Ekologický právní servis, o.s.	Vytvoření protikorupčního balíčku právních nástrojů pro občany a NNO aktivní v oblasti ochrany životního prostředí	Protikorupční právní poradenství, návrhy na systémové změny	188.020,-	100.000,- Kč 53%
Oživení, o.s.	Společná protikorupční platforma	Protikorupční právní poradenství, vzdělávání	702.736,- Kč	500.000,- Kč 71%
Respekt Institut, o.p.s.	Týden bez korupce	Veřejné koncerty, debaty, happeningy	445.300,- Kč	0
Transparency International – Česká republika,	Provozování právní poradny v roce 2010	Protikorupční právní poradenství, návrhy na	952.712,- Kč	750.000,- Kč 78%

o.p.s.		systemové změny		
Celkem			2.822.034,- Kč	1.600.000,- Kč 57%

Tabulka č. 2: Příjemci dotací z programu Prevence korupčního jednání v roce 2010

C) Dotační program Prevence korupčního jednání v roce 2011

V roce 2011 podalo žádost o dotaci šest nevládních neziskových organizací, přičemž podporu pro své projekty získalo pět z nich. Výše udělené dotace se vůči požadované částce pohybovala od 42% do 100%, přičemž díky navýšení úhrnné částky vymezené na dotace byl tento poměr většinou 100%. Celkem byly rozděleny dotace v úhrnné výši 3.419.686,- Kč. Podporované aktivity byly informování veřejnosti, boj s korupcí na regionální úrovni, protikorupční právní poradenství, vzdělávací aktivity, networking, transparentnost ÚSC a formulace systémových doporučení. Nad rámec výše uvedených finančních prostředků byl v roce 2011 podporován Ministerstvem vnitra provoz protikorupční linky 199 (dotační program Boj proti korupci – provozování protikorupční linky 199) a to v úhrnné výši 2.089.000,- Kč. Meziročně byla v tomto roce navýšena celková částka na financování protikorupčních aktivit z původních 4.200.000,- Kč na 5.500.000,- Kč, tedy přibližně o 31%. Většina z těchto prostředků byla rozdělena v rámci programu Prevence korupčního jednání, snížení nákladů na provoz protikorupční linky souvisí se změnou jejího poskytovatele, jemuž nicméně byla udělena dotace v požadované výši.

Příjemce	Název projektu	Podporovaná oblast	Požadovaná částka	Výše dotace
Čmelák – společnost přátel přírody, o.s.	Společně a efektivně proti korupci 2011	Boj s korupcí na regionální úrovni, návrhy systémových změn	401.600,- Kč	401.600,- Kč 100%
Ekologický právní servis, o.s.	Posilování a podpora místních iniciativ v protikorupčních aktivitách	Protikorupční právní poradenství, networking, informování veřejnosti	307.560,- Kč	307.560,- Kč 100%
Otevřená společnost, o.p.s.	Otevřete.cz - Infoliga	Transparentnost ÚSC	140.000,- Kč	58.255,- Kč 42%
Oživení, o.s.	Společná protikorupční platforma 2011	Protikorupční právní poradenství, vzdělávání, informování veřejnosti	643.271,- Kč	643.271,- Kč 100%
Respekt Institut, o.p.s.	Týden bez korupce	Veřejné koncerty, debaty, happeningy	368.800,- Kč	0
Transparency International – Česká republika, o.p.s.	Provozování právní poradny v roce 2011	Protikorupční právní poradenství, návrhy na systémové změny	2.000.000,- Kč	2.000.000,- Kč 100%
Celkem			3.919.486,- Kč	3.410.686,- Kč 87%

Tabulka č. 3: Příjemci dotací z programu Prevence korupčního jednání v roce 2011

D) Dotační program Prevence korupčního jednání v roce 2012

V roce 2012 podalo žádost o dotaci pět nevládních neziskových organizací, přičemž podporu pro své projekty všechny získaly. Výše udělené dotace se vůči požadované částce pohybovala od 51% do 100%. Celkem byly rozděleny dotace v úhrnné výši 3.000.000,- Kč. Podporované aktivity byly informování veřejnosti, boj s korupcí na regionální úrovni, protikorupční právní poradenství, vzdělávací aktivity, networking a formulace systémových doporučení. V roce 2012 byl na základě zprávy odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra „Vyhodnocení efektivity protikorupční linky 199 od počátku jejího provozu“ provoz protikorupční linky ukončen. Stalo se tak k 30. dubnu 2012, první čtyři měsíce roku 2012 byl provoz linky financován na základě smlouvy o poskytování služeb za celkovou cenu 713.332,- Kč. V mezidobí tak došlo ke snížení celkových finančních prostředků dotčených dotačních programů.

Příjemce	Název projektu	Podporovaná oblast	Požadovaná částka	Výše dotace
Brnění, o.s.	Mapy hazardu	Informování veřejnosti, návrhy systémových změn	167.500,- Kč	167.500,- Kč 100%
Čmelák – společnost přátel přírody, o.s.	Společně a efektivně proti korupci 2012	Boj s korupcí na regionální úrovni, návrhy systémových změn	665.456,- Kč	500.000,- Kč 75%
Ekologický právní servis, o.s.	Posilování a podpora místních iniciativ v protikorupčních aktivitách 2012	Protikorupční právní poradenství, networking, informování veřejnosti	321.800,- Kč	321.800,- Kč 100%
Oživení, o.s.	30 případů korupce a nehospodárnosti	Protikorupční právní poradenství, vzdělávání, informování veřejnosti, případová studie	1.537.195,-	1.000.000,- Kč 65%
Transparency International – Česká republika, o.p.s.	Provozování právního poradny v roce 2012	Protikorupční právní poradenství, návrhy na systémové změny	2.000.000,- Kč	1.010.700,- Kč 51%
Celkem			4.691.951,- Kč	3.000.000,- Kč 63%

Tabulka č. 4: Příjemci dotací z programu Prevence korupčního jednání v roce 2012

E) Dotační program Prevence korupčního jednání v roce 2013

V roce 2013 podalo žádost o dotaci osm nevládních neziskových organizací, přičemž podporu pro své projekty získalo pět z nich. Výše udělené dotace se vůči požadované částce pohybovala od 46% do 81%. Celkem byly rozděleny dotace v úhrnné výši 3.500.000,- Kč. Podporované aktivity byly informování veřejnosti, boj s korupcí na regionální úrovni, protikorupční právní poradenství, vzdělávací aktivity, vznik centra pro whistleblowery a formulace systémových doporučení. V souvislosti s ukončením provozu protikorupční linky 199 v roce 2012 byl rozpočet dotačního programu Prevence korupčního jednání v roce 2013 navýšen o 500.000,- Kč s tím, že primárně byly dle výzvy podporovány projekty zabývající se protikorupčním právním poradenstvím.

Příjemce	Název projektu	Podporovaná oblast	Požadovaná částka	Výše dotace
Brnění, o.s.	Emocemi hazard neporazíš	Informování veřejnosti, návrhy systémových změn	391.000,- Kč	0
Čmelák – společnost přátel přírody, o.s.	Společně a efektivně proti korupci 2013	Boj s korupcí na regionální úrovni, návrhy systémových změn	1.081.300,- Kč	500.000,- Kč 46%
Ekologický právní servis, o.s.	Zapojování občanů do protikorupčních aktivit – od lokální úrovně po systémové řešení	Boj s korupcí na regionální úrovni, návrhy systémových změn, protikorupční právní poradenství	618.400,- Kč	500.000,- Kč 81%
OS STČ ČR	Prevence – hlavní pilíř boje s korupcí	Vzdělávání	522.900,- Kč	200.000,- Kč 38%
Otevřená společnost, o.s.	Zvyšování otevřenosti úřadů pomocí e-learningu	Vzdělávání	270.527,- Kč	0
Oživení, o.s.	Protikorupční právní poradna 2.0	Protikorupční právní poradenství, vzdělávání, informování veřejnosti	1.752.300,- Kč	1.100.000,- Kč 63%
Sdružení místních samospráv	Iniciativa za transparentní venkov	Informování veřejnosti	336.900,- Kč	0
Transparency International – Česká republika, o.p.s.	Maják v moři korupce 2013	Protikorupční právní poradenství, návrhy na systémové změny, vzdělávání, centrum pro whistleblowery	1.726.000,- Kč	1.200.000,- Kč 70%
Celkem			6.699.327,- Kč	3.500.000,- Kč 52%

Tabulka č. 5: Příjemci dotací z programu Prevence korupčního jednání v roce 2013

F) Provoz a zrušení protikorupční linky 199

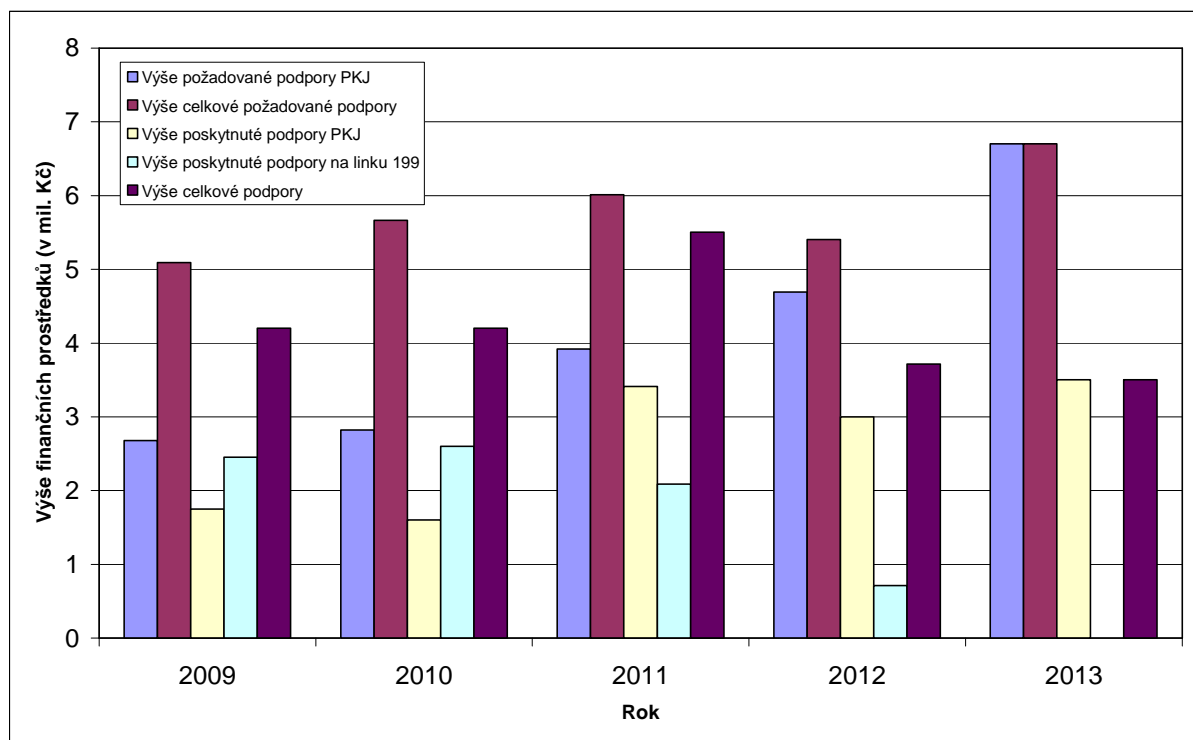
Ministerstvo vnitra dotovalo provoz protikorupční linky od 19. září 2007 do 30. dubna 2012. Po provedení komplexního vyhodnocení efektivity provozu této linky (viz zpráva „Vyhodnocení efektivity protikorupční linky 199“), došlo Ministerstvo vnitra k závěru, že se nejedná o hospodárný nástroj boje proti korupci a rozhodlo se svou podporu protikorupční linky ukončit. Provedená analýza ukázala vysokou míru irelevantních hovorů (až 70 %), přičemž méně než 1 % všech vyřízených hovorů na lince 199 vedlo k rozšířenému právnímu poradenství s potenciální možností odhalení korupčního jednání. V ostatních případech bylo poskytováno základní právní poradenství zpravidla spočívající v odkázání klienta na příslušný orgán veřejné správy. O 20 % z částky původně určené na provoz linky 199 byl v

roce 2013 navýšen dotační program Prevence korupčního jednání, daná částka pak byla přímo určena na podporu poskytování právního poradenství v oblasti korupce.

Transparency International – Česká republika, o.p.s.	Provoz protikorupční linky 199 v roce 2009	Protikorupční linka	2.453.340,-	2.453.340,- 100%
Transparency International – Česká republika, o.p.s.	Provoz protikorupční linky 199 v roce 2010	Protikorupční linka	2.843.810,- Kč	2.600.000,- Kč 91%
Oživení, o.s.	Provoz protikorupční linky 199 v roce 2011	Protikorupční linka	2.089.314,- Kč	2.089.314,- Kč 100%
Oživení, o.s.	Provoz protikorupční linky 199 v roce 2012	Protikorupční linka		713.332,- Kč

Tabulka č. 6: Příjemci dotací na provoz protikorupční linky 199 v letech 2009 až 2012

Z níže uvedeného grafu je jasná stoupající tendence v požadavcích nevládních neziskových organizací. Výše vymezených prostředků pro program Prevence korupčního jednání má z dlouhodobého hlediska tendenci také stoupající, byť mírněji. Nejvyšší celková podpora byla udělena v roce 2011 (5,5 mil. Kč), nicméně od té doby její úhrnná výše klesala kvůli zrušení provozu protikorupční linky 199. Z hlediska zadání úkolu 1.10. Strategie je z výše uvedeného jasné, že podporované aktivity se neomezují pouze na dílčí projekty, ale umožňují financování i projektů, jež se věnují formulaci návrhů systémových změn pro podporu boje proti korupci.

Graf č. 1: Grafické znázornění podpory poskytované na program PKJ a podpory poskytnuté na provoz linky 199,

dále pak výše celkové podpory (PKJ a linka 199), výše požadované podpory z programu PKJ a výše celkově požadované podpory včetně financí na provoz linky 199.

G) Aktuální trendy v oblasti vládní protikorupční politiky

Rozdělování finančních prostředků v rámci dotačního programu Prevence korupčního jednání je vůči jiným dotačním programům specifické v tom, že je založeno na kooperaci Ministerstva vnitra a relativně omezeného počtu vybraných nevládních neziskových organizací. Ministerstvo vnitra vždy posuzovalo předložené žádosti o dotace dle jejich komplexnosti, nápaditosti a aktuálnosti ve smyslu reakce na aktuální trendy v oblasti vládní protikorupční politiky. Důkazem budiž dotace udělená Transparency International – Česká republika, o.p.s. na projekt zabezpečující vznik centra pro whistleblowery v roce 2013. V naléhavé situaci pak Ministerstvo může přistoupit k bližšímu vymezení priorit dotačního programu ve zveřejněné výzvě, tak jak tomu bylo v rámci dotačního řízení na rok 2013, a s tím příp. souvisejícímu navýšení finančních prostředků. U některých otázek, jež jsou z hlediska vládní protikorupční politiky aktuální (např. financování politických stran, novela zákona o střetu zájmů), avšak není u nich pro nedokončený legislativní proces ještě zcela jasné, jaká forma participace nevládních neziskových organizací by pro ně byla největším přínosem, Ministerstvo vnitra raději posečká, než je mezi priority dotačního programu zařadí. To však nijak nebrání výše uvedenému vyhodnocení žádostí o dotace *ad hoc* v relaci na kvalitu předloženého projektu a další výše uvedená kritéria.

III. Program bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010-2015

Ministerstvo vnitra je poskytovatelem státní podpory na bezpečnostní výzkum dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje. Výzkumné projekty v oblasti boje s korupcí jsou financovány v rámci Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010-2015 (BVI112-VS) v prioritní oblasti „Bezpečnost občanů“ a její podoblasti „Ochrana občanů proti kriminalitě, protispolečenskému jednání a sociopatologickým jevům“. Program bezpečnostního výzkumu je realizovaný veřejnou soutěží a byl zpracován dle Aktualizovaných Dlouhodobých základních směrů výzkumu (usnesení vlády č. 1192 ze dne 18. října 2006), dále v souladu s usnesením vlády ČR č. 287 ze dne 26. března 2008, kterým byla schválena Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR a Meziřezortní koncepcí bezpečnostního výzkumu a vývoje ČR do roku 2015, schválenou usnesením vlády ČR č. 743 ze dne 27. června 2008. Tento program respektuje také Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací zveřejněného v Ústředním věstníku Evropské unie č. 2006/C 323/01 a Manuál Frascati.

Z tohoto programu v současné době čerpá finanční prostředky v úhrnné výši 5,863 mil. Kč Sociologický ústav Akademie věd České republiky, v.v.i. na program s názvem „Snižování bezpečnostních rizik korupce a organizovaného zločinu v ČR“ (identifikační kód: VG20102013029). Cílem tohoto projektu je předcházet vážným bezpečnostním rizikům organizovaného zločinu a korupce v České republice, přičemž hlavní důraz je kladen na mechanismy, jejichž prostřednictvím k uvedeným trestným činům dochází. V rámci projektu jsou zpracovány a navrhovány legislativní i nelegislativní reformy zaměřené na řešení bezpečnostních rizik, která vyplývají z neprůhlednosti lobbingu u veřejných činitelů a financování politických stran zahraničními subjekty, utajenými osobami a jinými subjekty, jež představují potenciální bezpečnostní riziko⁴. Výstupy z tohoto projektu jsou především koncepční materiály, jež si berou za cíl podchytit korupci v systémové rovině (viz např.

⁴Viz např. Výroční zprávy o činnosti a hospodaření Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i. za období let 2009-2012, jež jsou dostupné online: <http://www.soc.cas.cz/info/cz/20016/Vyrocní-zpravy.html>.

komparativní analýza „Financování politických stran v České republice a potřebné změny regulace“⁵).

Z programu bezpečnostního výzkumu Ministerstva vnitra je také v úhrnné výši 2,238 mil. Kč financován projekt „Zvýšení účinnosti postupů a opatření při odhalování legalizace výnosů z trestné činnosti a zamezení financování zločineckých struktur v sektoru poskytovatelů finančních služeb“ (identifikační kód: VG20122014087), jehož realizátorem je Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Cílem projektu je zvýšení účinnosti postupů a metod při realizaci boje proti „praní špinavých peněz“ v rámci všech hlavních typů institucí finančního trhu a nepřímo tak souvisí např. s úkoly 1.4. (Rozkrývání konečných vlastníků) a 4.3.3. (Daňová mlčenlivost) Strategie.

Příjemce	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
SÚ AV ČR	310.000,-	2.241.000,-	1.760.000,-	1.551.000,-	X	5.862.000,-
VŠFS	X	X	868.000,-	1.043.000,-	327.000,-	2.238.000,-
Celkem	310.000,-	2.241.000,-	2.628.000,-	2.594.000,-	327.000,-	8.100.000,-

Tabulka č. 7 : Příjemci finančních prostředků z Programu bezpečnostního výzkumu ČR v letech 2010-2015 (Kč)⁶

Lze tedy shrnout, že Ministerstvo vnitra v rámci Programu bezpečnostního výzkumu ČR v letech 2010-2015 rozdělilo na projekty související s realizací projektů tématicky blízkých Strategii finanční prostředky v úhrnné výši 8,1 mil. Kč. Obsahové zaměření těchto projektů pak tématicky reflektovalo úkoly týkající se regulace lobbingu (úkol 5.5. Strategie 2011-2012), transparentnosti financování politických stran (úkol 5.4. Strategie 2011-2012) a legalizace výnosů z trestné činnosti (úkoly 3.3. a 3.8. Strategie 2011-2012, dále pak úkoly 1.4. a 4.3.3. Strategie). Jelikož boj proti korupci je jednou z programových priorit stávající vlády, bude při přípravě rámce bezpečnostního výzkumu na další období korupce též reflektována jako jedna z priorit tak, aby problematika korupce byla mezi prioritami explicitně uvedena.

IV. Protikorupční vzdělávání zaměstnanců veřejné správy

V současné době vzdělávání úředníků a zaměstnanců veřejné správy v oblasti boje s korupcí zajišťuje Institut pro veřejnou správu Praha, který ve své nabídce vzdělávacích kurzů má dva kurzy zaměřené na protikorupční vzdělávání. Prvním z těchto kurzů je kurz „Po stopách korupce“ s časovou dotací 8 hodin, druhým z těchto kurzů je e-learningový kurz „Vzdělávání v oblasti etiky“ s časovou dotací 5 dnů⁷. Tento kurz vznikl v návaznosti na „Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2010-2012“ a je financován z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost. Na jeho realizaci se podílí Institut pro veřejnou správu Praha a Ministerstvo vnitra.

Problematika vzdělávání zaměstnanců veřejné správy je oblastí velmi komplikovanou, zvláště pak s přihlédnutím ke skutečnosti, že v současné době dochází k významným institucionálním i legislativním změnám, které souvisejí jednak se zrušením stávajícího Institutu pro veřejnou správu Praha, jednak s připravovaným zákonem o státních úřednících

⁵Klimesšová, M., Bureš, R., Bouda, P., Smith, M. L., Zběžková, T., Financování politických stran v České republice a potřebné změny regulace, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., 2012, dostupné online: http://www.eps.cz/sites/default/files/zpravodaj/financovani_politickyh_stran_-_analiza_eps_tic_a_sou.pdf.pdf.

⁶Veřejně přístupná data IS VaVal, Informační systém výzkumu, experimentálního výzkumu a inovací, dostupné online: <http://www.isvav.cz/>.

⁷IVS, Vzdělávací akce Institutu pro veřejnou správu Praha – 1. pololetí 2013, dostupné online: http://www.institutpraha.cz/obj/obsah_fck/Katalog%202013-1.pdf.

a s tím související novelou zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků. Přípravovaný zákon o úřednících komplexně upravuje oblast vzdělávání úředníků a zaměstnanců ve veřejné správě, zvláště pak prostřednictvím povinnosti zřídit individuální vzdělávací plány pro jednotlivé úředníky. Ministerstvo vnitra bude důsledně prosazovat zařazení protikorupčního vzdělávání do vzdělávacích plánů všech úředníků, bez ohledu na to, jaká bude finální koncepce a řešení této problematiky.

Nutno však podotknout, že realizace e-learningového kurzu „Vzdělávání v oblasti etiky“ není zrušením Institutu pro veřejnou správu Praha nijak ohrožena, na základě obecných podmínek pro čerpání finančních prostředků z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost, bude realizace kurzu zajištěna jiným útvarem Ministerstva vnitra.

Vzhledem k připravované komplexní legislativní úpravě týkající se zaměstnanců veřejné správy, jejíž součástí je i zavedení jednotného systému vzdělávání, považujeme za předčasné nyní vytvářet nové systémové mechanismy v této oblasti.

V. Podpora protikorupčních projektů z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost

Ministerstvo vnitra zprostředkovává čerpání ze 2 z 26 operačních programů financovaných ze strukturálních fondů EU, z Integrovaného operačního programu (dále jen „IOP“) a z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (dále jen „OPLZZ“). Role Ministerstva vnitra spočívá ve vyhlášení výzev, výběru a hodnocení projektů a kontrole realizace již vybraných projektů. V rámci OPLZZ jsou financovány tzv. neinvestiční projekty, přičemž pod Ministerstvo vnitra spadá oblast podpory 4.1- Posilování institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy.

Cílovou skupinou OPLZZ jsou především orgány veřejné správy a jejich zaměstnanci, přičemž právě vzdělávání zaměstnanců veřejné správy patří k významným tématům, na něž jsou prostředky z OPLZZ čerpány. Z probíhajících projektů financovaných ze zdrojů OPLZZ, jež se týkaly omezování korupce a zavádění větší transparentnosti do veřejné správy je možno vyjmenovat např. výše uvedený projekt Institutu pro veřejnou správu Praha a Ministerstva vnitra Vzdělávání v oblasti etiky či projekt Metodická podpora protikorupčních aktivit krajů (identifikační kód: 70933146), na něž finance čerpá Asociace krajů České republiky v úhrnné výši 10,2 mil. Kč. Úřad na ochranu hospodářské soutěže je realizátorem projektu Osvěta a transparentnost veřejných zadavatelů (identifikační kód: 65349423) a příjemcem celkové dotace ve srovnatelné výši (10,2 mil. Kč). Mezi příjemci finančních prostředků z OPLZZ na financování protikorupčních aktivit nechybí ani územně samosprávné celky, např. Karlovarský kraj čerpá finance na projekt Aplikace moderních metod zvyšování výkonnosti, kvality, efektivity a transparentnosti v Karlovarském kraji (identifikační kód: 70891168) v úhrnné výši 8,4 mil. Kč, Nové Město na Moravě na obdobný projekt využívá zdrojů ve výši 6,9 mil. Kč. (identifikační kód: 00294900).

V nové výzvě (B6), již Ministerstvo vnitra zveřejnilo na svých internetových stránkách dne 15. dubna 2013, je oblast prevence korupce na úrovni územně samosprávných celků přímo uvedena jako jedna ze zvláště podporovaných činností. Z OPLZZ je tak příští dva roky možné čerpat finanční prostředky konkrétně na projekty zaměřené na zvyšování transparentnosti veřejné správy a efektivitu chodu úřadů, posílení institucionální kapacity a projekty zaměřené na boj proti korupci (prevence a její omezování) a ukotvení etických kodexů. Žádat o finanční podporu na základě této výzvy mohou jednak ústřední orgány státní správy, jejich organizační složky a svazky, asociace či sdružení územních samosprávných celků. Celkové finanční prostředky alokované na výzvu B6 činí 700 mil. Kč (z toho 595 mil. Kč z prostředků evropských strukturálních fondů, 105 mil. Kč (15%) činí spolufinancování z vlastních prostředků žadatelů). Finanční podpora jednoho projektu je omezena intervalem 2 až 50 mil. Kč, přičemž jeden žadatel může čerpat prostředky z OPLZZ v úhrnné výši až 100 mil. Kč.

Lze tak opět shrnout, že finanční zabezpečení poskytování „účelových neinvestičních dotací pro veřejné instituce na podporu jejich protikorupční politiky“ je dle stávající praxe OPLZZ plně zabezpečeno a není proto nutné v této oblasti vytvářet žádný další dotační titul či program.

VI. Shrnutí

Na základě výše uvedeného můžeme tedy uvést, že financování protikorupčních aktivit v rámci nástrojů, jež jsou k dispozici Ministerstvu vnitra, je zabezpečeno dostatečně a není proto nutné vytvářet žádné další finanční nástroje či posilovat ty stávající.

K „posílení dotačního programu pro nestátní neziskové organizace,“

- Dotační program Prevence korupčního jednání ve spojení s programem bezpečnostního výzkumu dlouhodobě zajišťuje financování jak „...individuálních dílčích témat korupce...“, jak se uvádí v zadání Strategie, tak i financování příp. „...kooperace se státními orgány v podobě zpracování odborných analýz, připomínkování legislativních návrhů či příprava vlastních legislativních návrhů, pořádání veřejných seminářů a odborných diskuzí a další formy poradenské činnosti.“
- Ve sledovaných letech podpora udělovaná z prostředků dotačního programu Prevence korupčního jednání v průměru rostla, přičemž uspokojení požadavků činilo v průměru 72% požadované částky. Tento poměr je ve srovnání s jinými dotačními programy v gesci Ministerstva vnitra zcela standardní.
- Okruh subjektů, jež se o dotaci z tohoto programu uchází, je relativně malý (v průměru 6 organizací za rok), přičemž tři nevládní neziskové organizace, jež čerpají z tohoto dotačního programu dlouhodobě, se aktivně podílí na formulaci systémových změn v rámci realizace vládní protikorupční politiky.
- Vzhledem k úrovni zapojení organizací čerpajících z dotačních programů Ministerstva vnitra do realizace vládní protikorupční politiky, politické citlivosti s tím souvisejících témat a míře výše udělených dotací ve srovnání s požadavky těchto organizací, není dle názoru Ministerstva vnitra případné, aby se finanční závislost těchto organizací na státu ještě dále prohlubovala. Naopak, za účelem udržení formální i neformální nezávislosti těchto organizací na státních institucích, by měly tyto organizace být motivovány hledat zdroje svých finančních prostředků i jinde, např. v soukromém sektoru.

K „vyčlenění prostředků na sociologické a další výzkumy korupčního prostředí“

- Z Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010-2015 finanční prostředky na výzkum v oblasti korupce čerpaly tyto subjekty: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. (5,8 mil. Kč) a Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. (2,2 mil. Kč).
- Výzkum se týkal těchto tématických oblastí: lobbying, transparentnost financování politických stran a legalizace výnosů z trestné činnosti.
- Sociologický ústav na některých tématech úzce spolupracoval s nevládními neziskovými organizacemi, výsledkem jejich spolupráce byly analytické publikace např. na téma financování politických stran.

K „vyčlenění prostředků na vzdělávání zaměstnanců veřejné správy v protikorupční problematice“

- V současné době veřejným institucím poskytuje Institut pro veřejnou správu Praha dva kurzy v oblasti boje proti korupci. Realizace kurzu „Vzdělávání v oblasti etiky“, který je financován z prostředků OPLZZ, v roce 2014 není ohrožena ani příp. zrušením Institutu pro veřejnou správu Praha.

- Další forma protikorupčního vzdělávání zůstává nyní v souvislosti s pokračujícími legislativními pracemi na návrhu zákona o státních úřednících nejasná, Ministerstvo vnitra však podporuje zařazení protikorupčního vzdělávání do koncepce vzdělávání zaměstnanců veřejné správy, ať již bude realizováno v jakékoli podobě.

K „programu účelových neinvestičních dotací pro veřejné instituce na podporu jejich protikorupční politiky“

- Financování protikorupčních projektů orgány veřejné správy je plně zajištěno v rámci OPLZZ, jehož je Ministerstvo vnitra zprostředkovatelem.
- Dle současné výzvy B6 mohou orgány veřejné správy na své projekty čerpat finance ve výši od 2 do 50 mil. Kč s 15% spoluúčastí. Celková výše finančních prostředků vymezených na projekty financované z výzvy B6 činí 700 mil. Kč.

Výhledově se lze zamyslet nad prioritizací některých oblastí boje proti korupci, jako je např. financování politických stran, ochrana oznamovatelů či střet zájmů, a s tím příp. souvisejícím navýšením finančních prostředků dotačního programu Prevence korupčního jednání, nicméně vzhledem k pokračujícím legislativním pracím v těchto oblastech není zatím zcela možné odhadnout nejlepší způsob zapojení nevládních neziskových organizací do činnosti na těchto tématech a proto tyto úvahy zatím nejsou aktuální.